

מחמד חמזה ע'נאים

מבוכה

היום (27.05.2004) בשעות הבוקר המוקדמות השליך מחלק העיתונאים את גליון 'הארץ' ובו ידיעה קצרה על מותו של מחמד חמזה ע'נאים. בן 47 היה במותו. פה ושם דיברו על המחלה הקשה בה לקה, אך מכאן ועד היעלמו של מחמד נראה היה שהדרך רחוקה.

טעיתי, טעו רבים כמוני מבין ידידיו הרבים - רבים מהם סופרים ומשוררים עבריים. הוא תרגם רבים מבין אנשי הספרות העבריים לערבית; וגם, את הסופרים הערבים לעברית. מחמד חמזה ע'נאים היה חסיד גדול של הדו-שיח הספרותי בין שתי התרבויות הדומיננטיות במדינת ישראל.

משורר בזכות עצמו, מתרגם בחסד עליון. מתרגמו המרכזי והחשוב ביותר של מחמוד דרוויש, ששלושה מספריו תורגמו בידי האמונות לעברית.

היה חבר מערכת 'עתון 77' ותרם מכשרונו כמתרגם וכמשורר למעמדו של העתון כבמה לדו-שיח בין העברית לערבית. חבר יקר, שבשעות קשות תמיד היה מוכן הושיט יד, ליעץ ולתמוך.

העדרו יהיה מוחשי וכואב. עכשיו, לאחר לכתו, אני לוחץ את ידו בכף ידי ואומר לו בפעם האחרונה ובכאב, היה שלום, תודה שהיית.

יעקב בסר ומערכת 'עתון 77'

ערב לזכרו של מחמד חמזה ע'נאים במלאת שלושים למותו

דברים לזכרו
פרופ' ששון סומך
פרופ' שמעון בלס
העיתונאי יוסי אלגזי
רוני סומך

דברי פתיחה: יעקב בסר
קריאה משיריו בעברית ובערבית
ביום ה' 24.6.04 בשעה 20.00
בבית 'עתון 77', דרך בגין 72
נשמח לראותכם

קראתי פעם כי שירים קופאים
על שפתי המתים.
איני זוכר מי אמר זאת,

אך תמיד היו, ליד גבולות המות,
קצוות של חיים חדשים
שמסתים
בערש השנה הנכונה
על עריסת היקום האבוד

בכללותו...

דאגותיו של המלט פלסטיני

המלט!
תופח עם פרוי
מכרסם את עשב מותי
שומר נפשי בפסע הרוח על גדרות התיל.
יסרה אותי שכחתו,
פוסע בפסיק או נקדה,
צופה בי, ואני שכנתיו
בארץ מתנכרת.

אבוא בצל קורתו מפחד נפשי
ומכעסי,
לו בקעו האל לא חדלו מלותי
כי הים מלא צדפות, לא מלים.

תחדרנה מלותי בקרבה, הו ים!
די לי בנהר הדמע הנשטף ללבי
די לי ביגוני.

המלט!
מי אל גלות ישלחני מיגוני?

המלט!
כתר מלוכה עטר לראשי לבל יהרגני, דודי
אבוא בצל קורתו מפחד נפשי
לו בקעתי את הים הלאני יגוני!

שיריו אלו של מחמד חמזה ע'נאים נדפסו בגליון 268, 2002, שהוקדש לספרות ערבית ופלסטינית ושבעריכתו היה שותף.